

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani
judecătorul: C. Vârlan
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători: Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov

DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecătorul
judecători

Dumitru Visternicean,
Nicolaie Craiu, Luiza Gafton,

examinând cererea de recurs declarată de Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare, reprezentată de către lichidatorul în procedura falimentului, Mamaliga Vitalii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Mediului al RM (succesor în drepturi Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului al RM) împotriva Unității de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare în procedura falimentului cu privire la încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018,

c o n s t a t ă

La 13 mai 2016, Ministerul Mediului al RM (succesor în drepturi Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului al RM) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Unității de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare în procedura falimentului, solicitând încasarea sumei grantului în mărime de 27 500 000 lei oferit pentru proiectul nr. 4315 „Construcția stației de epurare a apelor uzate și a colectorului apelor efluente în or. Orhei”. (f.d.2-6)

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, (sediul Rîșcani) din 21 august 2017 cererea de chemare în judecată a fost admisă integral. (f.d.76, 80-83)

La 19 septembrie 2017, Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare reprezentată de către lichidatorul în procedura

falimentului, Mamaliga Vitalii a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe. (f.d.79)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017 nu a fost dat curs cererii de apel declarate de Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare în procedura falimentului, fiindu-i acordat termen până la 05 decembrie 2017, ora 10.00 pentru depunerea cererii de apel motivate cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. A fost adus la cunoștința apelantei că, în cazul nelichidării în termen a neajunsurilor conform indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi restituită.

Ședința pentru soluționarea primirii apelului a fost numită pentru 05 decembrie 2017, ora 10.00. (f.d.87-88)

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017 s-a dispus citarea în mod repetat a apelantei, deoarece la dosar lipsește citarea legală a acestora, ședința de judecată fiind amânată pentru data de 23 ianuarie 2018 ora 11:30. (f.d. 95)

La 22 ianuarie 2018, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare reprezentată de către lichidatorul în procedura falimentului, Mamaliga Vitalii a depus apel motivat, concomitent, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând că apelanta este în procedura de insolvență. (f.d. 100-101)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, Ministerul Mediului al RM a fost înlocuit cu succesorul în drepturi Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului al RM. (f.d. 110-111)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, cererea privind scutirea de la plata taxei de stat a fost admisă parțial. A fost scutită parțial Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare de la plata taxei de stat în sumă de 32 500 lei, fiindu-i acordat apelantei termen până la 24 aprilie 2018 ora 11.00 pentru anexarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 5 000 lei. A fost explicat, că în cazul în care în termenul stabilit dovada de plată a taxei de stat nu va fi prezentată, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită. (f.d. 112, 113-115)

Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare reprezentată de către lichidatorul în procedura falimentului, Mamaliga Vitalii la 12 martie 2018, a declarat recurs nemotivat, ulterior, la 22 mai 2018 a depus recurs motivat prin care a solicitat casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018.

În motivarea cererii de recurs a indicat, că pe contul de acumulare a debitorului deținut la BC „Mobiasbancă Groupe Societe Generale” SA se înregistrează o datorie în mărime de 165, 57 lei față de bancă sub formă de comision de gestionare a contului.

Susține, că impunerea unității la plata taxei de stat în mărime 5 0000 lei îngrădește dreptul acesteia la accesul liber la justiție. (f.d. 117, 122-123)

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data comunicării încheierii.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat la 12 martie 2018 (f.d. 117) împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018 (f.d. 112, 113-115) este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC (în redacția Legii nr.17 din 05 aprilie 2018, în vigoare de la 01 iunie 2018), recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare a fost scutită parțial de la plata taxei de stat în mărime de 32 500 lei, cu acordarea apelantei termenului până la 24 aprilie 2018 ora 11.00 pentru anexarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 5 000 lei. A fost explicat apelantei, că în cazul în care în termenul stabilit dovada de plată a taxei de stat nu va fi prezentată, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită. (f.d. 112, 113-115)

În conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC (în vigoare până la 01 iunie 2018), dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 CPC și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În susținerea opiniei date instanța de recurs reține prevederile art. 84 CPC, care stabilesc că, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Iar, dispozițiile art. 85 alin (4) CPC acordă dreptul judecătorului (instanței de judecată), să scutească persoana fizică sau juridică, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 3 alin. (1) lit. j) a Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75% din taxa calculată din suma contestată.

Raportând normele citate la caz, s-a constatat că Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare la 22 ianuarie 2018, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, a depus apel motivat, concomitent, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând că apelanta este în procedura de insolabilitate. (f.d. 100-101)

Or, potrivit art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În speță, instanța de recurs precizează că la depunerea prezentului recurs, Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare a anexat: hotărârea Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2014 (f.d. 124-126); copia extrasului din cont de la 01 aprilie 2018 (f.d. 127).

Completul de judecată reține că Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare nu poate fi scutită integral de la plata taxei de stat deoarece persoana juridică, solicitând scutirea de plata taxei de stat, urmează să probeze lipsa mijloacelor financiare, prezentând probe pertinente în acest sens.

În calitate de probă pot servi: informația de la Inspectoratul fiscal privind existența și situația conturilor bancare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la Oficiul Cadastral privind imobilele deținute, informația de la SA “Registru” privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate etc. Or, documentele anexate de către recurenta la cererea de recurs nu demonstrează situația de fapt a Unității de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare.

Astfel, instanța de recurs constată că instanța de apel întemeiat a scutit Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare parțial de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Judecătoriei Chișinău, sediul (Rîșcani) din 21 august 2017, prin care cererea de chemare în judecată a fost admisă. Or, solicitând scutirea integrală în sumă de 37 500 lei de la plata taxei de stat, Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare nu a prezentat probe pertinente ce ar demonstra starea financiară precară, iar simpla invocare că apelantul este în proces de insolabilitate, nu constituie temei de scutire integrală de la plata taxei de stat.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurenteii privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975.), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (Ashingdane vs United Kingdom 28 mai 1985).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (cauza Bellet vs France §-31, Garcia Manibardo vs Spain §-44).

În temeiul celor relatate și având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2017 este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare sunt nefondate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea.

În conformitate cu art. 427, lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Unitatea de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare, reprezentată de către lichidatorul în procedura falimentului, Mamaliga Vitalii.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Mediului al RM (succesor în drepturi Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului al RM) împotriva Unității de Implementare a Proiectelor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare în procedura falimentului cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Visternicean

judecători

Nicolaie Craiu

Luiza Gafton